

Ikt. sz.: KOB-42/3-5/2022.

KOB-2/2022. sz. ülés
(KOB-2/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális bizottságának**
2022. május 18-án, csütörtökön, 15 óra 01 perckor
az Országház Klebelsberg Kunó gróf termében (félemelet 10.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása</i> <i>(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)</i>	5
<i>Csák János szóbeli kiegészítése</i>	5
<i>Kérdések</i>	8
<i>Csák János válasza</i>	16
<i>Határozathozatal</i>	25
<i>Az ülés berekesztése</i>	26

Napirendi javaslat

Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása

(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Pósan László (Fidesz), a bizottság elnöke

Demeter Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dunai Mónika (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Hoppál Péter (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Kállai Mária (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Simon Róbert Balázs (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Szabadi István (Mi Hazánk), a bizottság alelnöke
 Csöbör Katalin (Fidesz)
 Erős Gábor (Fidesz)
 Kovács Zsolt (Fidesz)
 Dr. Vinnai Győző (Fidesz)
 Földi László (KDNP)
 Gréczy Zsolt (DK)
 Szabó Szabolcs (Momentum)
 Tóth Endre (Momentum)
 Dr. Hiller István (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Kunhalmi Ágnes (MSZP) dr. Hiller Istvánnak (MSZP)
 Erős Gábor (Fidesz) dr. Kállai Máriának (Fidesz)
 Vigh László (Fidesz) Dunai Mónikának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Takács Gabriella bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászóló

Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt

Megjelentek

Vitályos Eszter államtitkár
 György László államtitkár
 Dobos Balázs helyettes államtitkár
 Hankó Balázs helyettes államtitkár
 Pölöskei Gáborné helyettes államtitkár

(Az ülés kezdetének időpontja: 15 óra 01 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó napot kívánok! Köszöntöm a bizottság tagjait, a munkánkban résztvevőket, a sajtó képviselőit, megkülönböztetett tisztelettel Csák János miniszterjelölt urat, munkatársait, leendő államtitkárokat.

A mai ülésünkről távolmaradását előre bejelentette és így helyettesítést kért Erős Gábor, akit Kállai Mária képviselő asszony helyettesít, Vigh László, akit Dunai Mónika képviselő asszony fog helyettesíteni, valamint Kunhalmi Ágnes, őt pedig Hiller képviselő úr fogja helyettesíteni. Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes.

Elsőként a napirendről kell döntenünk. A napirendi javaslatot kiküldtük, Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása. Ez az egy napirendi pontunk van. Kérem, aki támogatja a napirendet, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Egyhangúlag támogatja a bizottság, köszönöm szépen, a bizottság elfogadta a napirendet.

Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Köszöntöm miniszterjelölt urat. Soron következik tehát Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján. A bizottsági ülés lefolytatását illetően azt javaslom, hogy időkeretben kerüljön sor erre tekintettel arra is, hogy a miniszterjelölt úr már korábban is helyállt több helyen, és a mai nap is véges. Azt javaslom tisztelettel, hogy a hozzászóló képviselők egy körben 3-3 percen telessék fel kérdéseiket, a miniszterjelöltnek pedig a bevezetője 15-20 perc és természetesen azt követően pedig kérem, tegye meg, hogy a fennmaradó időben a kérdéseket megválaszolja. Erről a javaslatról a bizottság vita nélkül dönt.

Kérem, aki ezt támogatja, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Tizenkét igen szavazat. Aki nem ért egyet vele! *(Szavazás.)* Hiller képviselő úr, egy vagy kettő? *(Dr. Hiller István: Kettő!)* Akkor 5 nem szavazat. Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Ilyet nem látok. Köszönöm szépen.

Megadom a szót Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt úrnak. Tessék parancsolni, miniszterjelölt úr!

Csák János szóbeli kiegészítése

CSÁK JÁNOS kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Képviselők! Nagy megtiszteltetés, hogy itt, a nemzet házában tudunk beszélgetni, és remélem, hogy ez után a beszélgetés után megtisztelnek a bizalmukkal.

Nagy átalakulások zajlanak a világban is, de a kormányzati struktúrában is, ezért azt gondoltam, hogy néhány ábrán megmutatnám, mi az a mandátum, amelyre engem a miniszterelnök úr felkért, illetve, hogy mi az a szemlélet vagy gondolkodásmód, amely a munkánk mögött állna. Mindannyiunk életében vannak miértek és hogyanok, és a kultúra azt mondja meg, hogy miért csinálunk dolgokat, miért teszünk dolgokat, miért élünk, az innováció pedig a hogyanokra ad választ. A miértekről miniszterelnök úr is úgy gondolkodik, hogy melyek azok az emberi jók, amelyekre vissza kell vezetnünk, amelyeket meg kell céloznunk annak érdekében, hogy bármit csinálunk az életben, le

tudjuk mérni a teljesítményünket. Az első ilyen a béke és a biztonság. Ott, ahol nincs béke és biztonság, az emberek azzal vannak elfoglalva, hogy azt megteremtsék, azt hiszem, ezt most nem is kell hosszan taglalnom a szomszédunkban dúló háború okán.

A második tényező olyan megfellebbezhetetlen emberi jó, hogy minden tevékenységünkkel, kormányzati tevékenységgel is, támogassuk a kötődések erősödését, legyen az a család, legyen az a haza iránti, legyen az a nyugati civilizáció iránti kötődés, vagy legyen az, akinek megvan a szerencséje és kegyelme, az Isten iránti kötődés. A harmadik a gondoskodás. Nemcsak az elmúlt 12 év kormányzati politikáját láttam közletről, hanem, bár '98-2002 között vállalati szférában voltam, közletről láttam az akkori Orbán-kormány tevékenységét is. Akkor is az volt a cél, hogy minél több magabíró ember legyen, aki képes gondoskodni a családjáról, a szélesebb környezetéről, és ha sok magabíró ember van, akkor már nem az államnak kell bizonyos dolgokat biztosítani, mert az emberek jók és segítenek egymáson, amint azt önök a saját falvaikban, városaikban vagy környezetükben látják.

A negyedik emberi jó, megkérdőjelezhetetlen és abszolút emberi jó, hogy valamiféle egyensúlyt kell tartani az életünkben, ugyanis hiába van béke, hiába élünk békében és biztonságban, hiába tudjuk ápolni a kötődéseinket, hiába vagyunk képesek gondoskodni a szeretteinkről és a szélesebb környezetünkről, vagy a nemzetünk létéhez hozzájárulni, ha nincs bennünk egyensúly, akkor gyakorlatilag üres az életünk. Akinek az kell, hogy irigykedjen vagy lenézzen másokat ahhoz, hogy az egyensúlyát fenntartsa, az nem tudja élvezni sem a biztonságot, sem a kötődéseket, sem a gondoskodást. Ez a miért. Ha megnéznék minden egyes szakpolitikai intézkedést, amit az elmúlt 12 évben hozott a kormányzat, mindegyik ezen négy értékre, emberi jó valamelyikére vagy többre célzott.

De ahogy mondtam, az nagyon jó, hogy fel tudjuk tenni a jó kérdéseket, azonban a válaszokat is meg kell adni, ezek pedig a hogyanok. Tehát van egy elképzelésünk a jó életről és valamiféle rendről, de vannak eszközök hozzá. Ismét csak a mostani makrokörnyezet, az infláció, az energiaárak, a szomszédunkban dúló háború után nem kíván magyarázatot az, hogy egy országnak, egy kormányzatnak arról kell gondoskodnia, hogy meglegyen a manőverezőképesége és minél jobban karban tudja tartani a geopolitikai helyzetét, illetve az ökológiai alapjait, annál inkább manőverezőképes. Talán nem kell mondanom: az, hogy egy ország lakossága kétszer annyi élelmiszert tud termelni, vagy vízellátása, útelátása van, az a manőverezőképeségét növeli. Itt jön az én területem: technológia, innováció, vállalkozásfejlesztés. Azt mindannyian tudjuk, hogy az elmúlt ötszáz évben az ipari forradalmak óta, főleg az elmúlt 20-30 évben az információtechnológiában rengeteg olyan új fejlemény van, ami egyrészt óriásit javít az életünkön, másrészt azt a veszélyt hordozza, hogy lezülleszti az életünket, szétszaggatja egymástól a generációkat, hogy nemes dolgoktól elfordítja a figyelmünket. Mi úgy fogjuk fel a technológiát, minden egyes részét, hogy azt támogatjuk, ami könnyíti és szebbé teszi az életet.

A másik, ez hozzám tartozik, a család-, ifjúság- és a gyermekügyek. Az én hátterem közgazdaságtan és szociológia, társadalomgazdasági dimenzióknak hívom. Itt arról van szó, hogy hogyan termeljük újra az életet. Azok a társadalmak, amelyekben a felnőttek úgy érzik, hogy nem olyan szép, nem olyan jó az életük, hogy továbbadják, azok a társadalmak beomlanak. Sajnálatos módon, ezt talán ebben a bizottságban nem kell külön hangsúlyoznom, a nyugati világban kevés az esélye, hogy bármely ország elérje a 2,1-es termékenységi mutatót. Ez nagyon sokat elmond a kultúránkról. Ez az, ami miatt egy kormányzatnak szerepet kell vállalnia abban, hogy a családok minél stabilabban tudjanak működni, hogy ne legyen az büntetés, hogy gyerekek születnek, ne legyen életszínvonal-csökkenés az eredménye.

Végül a harmadik: a kulturális és spirituális kérdések. Az életünk egyre gyorsul és egyre rövidebb, már nem korban rövidebb, hanem a figyelemben. Egy napra, tíz napra tervezünk. Ugyanakkor az evolúciós pszichológia szerint azok az igazán sikeres szervezetek, amelyek akkor is működnek, ha már újabb és újabb generációk léptek be. Ennek eklatáns példái az egyházak, de például az önök városaiban, településeiken lévő színházakat a dédapáink, meg a nagyapáink alapították, építették, és most is színházak. Ez olyan mélységes kulturális erő, amely generációkon keresztül képes arra, hogy fenntartsion egy nemzetet, egy értékközösséget, egy észjárást, egy életmódot. Nos, amikor visszajövök majd önökhöz beszámolni arról, hogy mit végeztünk, ez az a képlet, ez az a horizont, ez az a hálózat, gondolkodásmód, amellyel szívesen szembesülök úgy, hogy mindegyikhez ki fogok dolgozni a kollégáimmal, akiknek nagyon örülök, hogy eljöttek velem, kiemelten Hoppál Péter kollégám, aki nagyon sok segítséget nyújt nekem a kultúra területén túl is, mondhatom így, eligazodni a világban... Tehát ez az a képlet, amit számokkal és teljesítménymutatókkal fogok önök elé tárni.

Ennyit a filozófiáról. Ezt a feladatot kaptam, ezt a feladatot vállaltam el, ezért jöttem vissza remeteségemből dolgozni. Talán világos, hogy ez nem Péternek a tárcája, nem a kulturális rész, hanem ez maga a kultúránk. Azért írtam oda a civilizáció kifejezést is, hogy a kultúra az, amikor énekelünk és táncolunk, a civilizáció az, amikor nézzük, hogy valaki más énekel és más táncol. Mi, magyarok itt, a Kárpát-medencében ennek a határán vagyunk. Hála istennek, mi még tudunk énekelni és táncolni. Az a kérdés, mert ez a gyökere nemzeti létünknek, hogy ezt mennyire tudjuk megtartani, megőrizni, hogy a gyerekeink is hasonló dolgoknak örüljenek, mint amiknek mi örülünk.

Váltsuk ezt akkor aprópénzre! Ezt a gondolkodásmódot kell lefordítanom a tárcában lévő hét területre. A kulturális ügyek és a családugy az a rész, ahol a miérteket mindig meg is kell magyaráznunk. A másik rész a szakképzés, felsőoktatás, tudománypolitika, innováció és vállalkozásfejlesztés, ezek egyszerűnek tűnnek, mert ezek a hogyanok, ezek technikai kérdéseknek tűnhetnek. Ezt most nem raktam sorrendbe, de tulajdonképpen az én feladatom az, hogy próbáljunk meg kicsit a hétköznapi nyűgöktől hátrébb lépve dolgozni. Ha megszületik egy gyermek, nő a családban, kap kulturális impulzusokat, elviszik őt uszodába, múzeumba, babaszúrba, ide-oda, megkapja azt a kulturális háttérrel, ami bennünket jellemez, utána persze elmegy iskolába, szakképzésben vesz részt és vállalkozást indít, vagy továbbtanul a felsőoktatásban és aztán vállalkozást indít, innovál. Én az összes kollégámtól, hiába, hogy valaki az egyiknek az államtitkára vagy helyettes államtitkára, azt várom el, hogy mindig meg tudják magyarázni, az ő konkrét tettük hogyan járul hozzá ahhoz a jó élethez, amit az előbb jellemeztem.

Ez az a filozófiai és gyakorlati keret, amelyben dolgozunk. Még egy feladatom van. Most a világban, ahogy az előbb említettem is, itt van a nyakunkon az infláció, itt van az energiaárak növekedése, itt van a háború. Ez kataklizmikus változásokat okoz, amiből az a következtetés adódik, hogy örülnünk kell, ha azok az erőforrások, amelyek ezekre a területekre jutottak az elmúlt 7-8 évben, reálértékben megmaradnak. Igazából az elmúlt 12 évet megnézve - hogy mondjam - kicsit igazságtalan a sors, mert 2010-ben gyakorlatilag egy félig-meddig tönkrement, pénzügyi, morális értelemben tönkrement országot találtunk, és négy évbe került, hogy ezt rendbe tegyünk. Utána volt 7-8 év, amikor Magyarország mind gazdasági, mind szociális értelemben tényleg óriási fejlődésen ment keresztül. Az volt az elképzelés, hogy most akkor el lehet kezdeni a jövővel foglalkozni, azonban jött a Covid, meg beütött a mostani rend. De úgy gondolom, igaza volt Churchillnek. Amikor '41-ben az angolok beléptek a háborúba, tudjuk, hogy Anglia nem állt valami jól - hogy mondjam -, szívben jól állt, de anyagilag nem állt jól. Végül amerikai kölcsönökből meg tudták finanszírozni a háborút, de úgy,

hogy az ötvenes években Nagy-Britanniában még jegyrendszerre lehetett kapni a javakat. A vaját is. Az ötvenes években, a nagy, gazdag Nagy-Britanniában, ahol volt szerencsém hosszan időzni nagykövetként. '41-ben volt egy vita a brit parlamentben, és az egyik képviselő felvetette, hogy úgy lehetne finanszírozni a háborút, hogy visszaveszik a kulturális kiadásokat. Akkor az öreg Churchill felállt és azt mondta: ha csökkentjük, akkor minek vívjuk a háborút, akkor miért.

Tehát ezért vagyok reménykedő, mert ha ezt a feladatot, gondolkodásmódot komolyan vesszük, akkor, úgy érzem, még a legszigorúbb Varga miniszter úrnál is képes leszek érvelni hatékonyan a kultúra és a családügy mellett. Ugyanakkor pedig, és szerintem, ha lesz kérdés, részletekbe is mehetünk, a magyar jövő az innovációban van. Ez az egész minisztérium egy innováció. Az a helyzet, hogy az innováció a természetünk részévé kell hogy váljon ugyanúgy, ahogy a kultúrában is a természetünk része, a legjobb művészek innovátorok. Fognak egy ideát, amely csak a fejükben létezik és képesek úgy megfejleszteni, hogy a végén egy mások által befogadható terméké váljon. Ugyanez az üzletben. Van egy ideám, kifejleszttem azt a terméket vagy szolgáltatást és kiteszem a piacra. Ha megveszik, egy sikeres üzletember vagyok. Mint a művésznél, ha megveszik, Picasso is lehet belőlem, ha nem veszik meg, akkor vádolhatom a világot.

Köszönöm szépen. Bevezetőként ennyit szerettem volna mondani. Remélem, benne voltam a 15 percben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársak! Most érkezett el az, hogy lehet kérdéseket feltenni. Kérdezem, hogy ki kíván kérdést intézni a jelölt úrhoz. Elkezdem összeírni. *(Több képviselő jelentkezik.)* Simon Róbert, Tóth Endre, Demeter Zoltán, Szabó Szabolcs, Vinnai Győző, Kovács Zsolt, Kállai Mária, Gréczy Zsolt, Szabadi István. Egyelőre tehát ennyi. Ebben a sorrendben is haladunk. Simon képviselő úr, tessék parancsolni!

Kérdések

SIMON RÓBERT BALÁZS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Köszönjük szépen a prezentációt a miniszterjelölt úrnak. Én egy olyan várost képviselek, Győrt, ahol tulajdonképpen a felsoroltak magas színvonalon vannak jelen, a kulturális élet sokszínű, az oktatás magas színvonalú, akár a közoktatás, a szakképzés és a felsőoktatás is. Ezzel kapcsolatban szeretnék két kérdést vagy háromat feltenni a jövőre vonatkozóan.

Az első a kulturális élethez kapcsolódik, mert ma, május 18-án a múzeumok nemzetközi napja van, Győrben is több múzeum működik, állami, illetve egyházi fenntartásban is. A szeretném megkérdezni, hogy hogyan képzei el a miniszter úr a múzeumok jövőjét, közeli világát, hiszen tudjuk, hogy a múzeumok egyre inkább szolgáltató szerepkört kapnak és egyre inkább azok a típusú múzeumok érvényesülnek, amelyek interaktívak, tehát mindenképpen bevonják a látogatót is.

A második kérdésem a szakképzéshez tartozik. Itt három gondolatot nagyon röviden az előzményekről. Létrejöttek a szakképzési centrumok, létrehoztuk az elmúlt időszakban a duális képzést, illetve az ösztöndíjrendszert is. Az imént, a bizottsági ülés előtt beszélgettem egy kedves barátommal, aki régóta egy szakképző iskola igazgatója, és kérdeztem az igazgató urat, hogy mi lenne az a kérdés, amit feltenne, ha az én helyemben lenne. Azt vetette fel, hogy mindenképpen az információ, a technológiai fejlesztés, a számítógépes rendszerek fejlesztése az iskolában, ez lenne nála az a kérdés, amely a középpontba kerül, hiszen az infrastrukturális fejlesztések, legalábbis Győr esetében, megtörténtek.

Végezetül a felsőoktatással kapcsolatban kérdeznék. Miniszterjelölt úr az imént említette, és teljes mértékben egyetérték velem, hogy a magyar jövő az innovációban van,

a felsőoktatás kiemelten fontos terület. Rengeteg forrás került felhasználásra és pillanatnyilag is folyamatban van. Röviden: a miniszterjelölt úr felsőoktatásra vonatkozó elképzeléseit szeretném megismerni.

Végezetül pedig eredményes munkát kívánok miniszterként is. Kiváló a csapata, így gratulálok az államtitkárokhoz és nekik is természetesen eredményes munkát kívánok a következő időszakban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tóth Endre képviselő úr, parancsoljon! Három perc.

TÓTH ENDRE (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Megismerhettük az életrajzát a kis füzetből, illetve amikor bejelentésre került az ön neve, a sajtóból is látszott, hogy sokrétű tapasztalatokkal rendelkezik, nem a politika szűkebb világából jön, hanem a magánszféra, egyetemi sféra és nagyköveti pozíció tapasztalatain keresztül látta a világot eddig. Ennek kapcsán szeretném megkérdezni a véleményét öt felsőoktatással kapcsolatos kérdéstről, hogy mi a véleménye és mik a tervei ezekre nézve.

Az egyik az, hogy hogyan értékeli a modellváltás eddigi eredményeit. Tervezi-e azt, hogy az eddig nem modellváltott intézmények esetében továbbviszi ezt a folyamatot, az eddig állami fenntartásban maradt intézményeknél is továbbgördül ez a folyamat és ott is közalapítványi kiszervezés történik? Hogyan értékeli a Corvinus Egyetem esetében az eredményeket? Ez a legrégebbi modellváltott intézmény, és úgy tudom, hogy ön is részt vett ennek a folyamatában. Hogyan értékeli a Corvinus esetében a modellváltás eredményeit, különösen annak tükrében, hogy úgy tudom, nemrég elvesztett az intézmény egy rangos nemzetközi akkreditációt, az European Quality Improvement System, EQUIS-akkreditációt? Nem tudom, ezt meg tudja-e erősíteni esetleg vagy tud-e erről beszélni.

A következő kérdést pedig a Színház- és Filmművészeti Egyetemmel kapcsolatban tenném fel. Még kormánypárti megszólalók is azt mondták, hogy problémák voltak a folyamatban. Látjuk az eredményeket: két év alatt 2030-ról 1188-ra csökkent a jelentkezők száma és kialakult egy alternatív Freeszfe szerveződés, ahova tanárok és diákok egyaránt átmentek. Hogyan értékeli ezt a folyamatot és esetleg kezdeményezne-e egy tárgyalást, egy konszolidációs folyamatot a Freeszfe és az SZFE között, hogy konszolidáció történjen és esetleg a kuratóriumi rendszerben is olyan változások történjenek, hogy a Freeszfe-hallgatók és oktatók is visszatérhessenek az anyaintézményükbe?

Mit gondol ön, mint aki angolszász országban volt nagykövet és ott is tanult, ha jól olvastam, a lex-CEU-ről és folytatna-e tárgyalásokat a CEU-val, hogy a Bécsbe átvitt képzéseket hozzák vissza? Hogyan értékeli, különösen az ország felsőoktatásának külföldi megítélése kapcsán ezt a döntést?

Végezetül még két kérdésem van. Az egyik a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemmel kapcsolatos. Itt integráció történt és nagyon sok vidéki kampusszal létrejött egy óriási országos egyetem. Úgy értesültem azonban több helyről is (*Az elnök poharának megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*), hogy több kampusz, így a keszthelyi és a budai kampusz esetében is felmerült, hogy megválnának ezektől (*Az elnök poharának megkocogtatásával ismét jelzi az időkeret leteltét.*), illetve hogy megszűnne ott a felsőoktatási tevékenység.

Utolsó kérdésként hadd tegyem fel még azt, hogy...

ELNÖK: Képviselő úr, három percben maradtunk!)

TÓTH ENDRE (Momentum): Egy pillanat! Az utolsó kérdésnél járok, ezt még feltenném, ha megengedi.

A kollégiumfejlesztési terveiről kérdezném, különös tekintettel a diákvárosra. Támogatja-e a Fudan Egyetem létesítését a diákváros területén? Mit gondol a hallgatók kollégiumfejlesztési támogatásáról? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelettel kérek mindenkit, hogy a szavazásnak megfelelően a három percet tartsuk be! Demeter Zoltán képviselő úr, parancsoljon!

DEMETER ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Tudjuk és látjuk, hogy milyen helyzetben van Európa és az egész világ, itt van a koronavírus-járvány, itt van a háború. Mégis nagyon örülök annak az idézetnek, amit felhozott Churchilltől, hogy minek háborúzunk, ha a kultúrára nem lesz pénz. Nagyon jó kapcsolatot ápolok a határon túli magyarsággal, különösképpen is a felvidéki magyarokkal. Sok-sok ünnepségre kapok meghívást Rozsnyó környékéről, Várhosszúrét, Krasznahorka, mondhatom azt is, hogy Kassa környékéről. Sok-sok kulturális rendezvényen vagyok velük együtt és tudom, nagyon örülnek azoknak a támogatásoknak, amelyeket kaptak eddig is és reménységem szerint, mivel bizakodó vagyok, fognak kapni ezután is a magyar kormánytól.

A kérdésem nagyon egyszerű: az ön minisztersége idején milyen intézkedésekkel tudja segíteni a határon túl élő magyarokat. Ugyanez vonatkozna a határon belülre is. Hozzám 82 település tartozik, ebből körülbelül 50 település 500 fő körüli vagy kisebb lakosságszámmal rendelkezik és ezeken a településeken is fontos, hogy meg tudják tartani a saját ünnepeiket, kultúrájukat, hagyományaikat. Ezek a kistelepülések számíthatnak-e további segítségre és támogatásra? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szabó Szabolcs képviselő úr, parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Köszönöm jelölt úrnak én is a rövid felvezetést. Mivel már kétszer került szóba, érdekes, ez a Churchill-idézet, hozzáteszem, hogy még a Nemzetközi Churchill Társaság is ezt egyébként városi legendának minősítette. Mondott ő hasonlókat azokban az években, még a legközelebb egy '38-as idézete van, de ez szó szerint így nem hangzott el. De nagyon jó egyébként, ez kétségtelen.

Ha már Churchill meg háború, és emlegette jelölt úr, hogy béke és biztonság legyen a kultúra területén meg úgy általában az életünkben, ennek kapcsán kérdeznék rá a kultúra területére. A mi olvasatunkban inkább ilyen kultúrkampfos időket élünk az utóbbi években. Volt ebben már több lendület, 12 évvel ezelőtt az MMA létrehozásával kezdődött, az aztán nem egészen váltotta be a Fidesz hozzáfűzött reményeit. Most Demeter Szilárd körül szerveződik egy ilyen kultúrkampfos nagy centrum. Indult ez a PIM-től, most már ott van az OSZK, a MANK, a Magyar Kultúráért Alapítvány és még hosszasan sorolhatnám. Arra kérdeznék rá, ha már ennyire kiemelte bevezetőjében a békét és biztonságot, hogy hogy szeretne békét és biztonságot teremteni a kultúrában és mit gondol arról, hogy Demeter Szilárddal hogy tud majd együtt dolgozni ebben. Ő elég autonómnak tűnik az eddigi nyilatkozatai alapján. Nem tudom, tényleg kíváncsi vagyok a személyes véleményére.

A másik kérdésem pedig tudománypolitikai kérdés lenne. Az MTA kutatóhálózatának kiszervezése egy nagyon intenzív ügy volt az elmúlt években. Érdekel, hogy utólag mit gondol erről egyrészt, ön szerint ez jó irány volt-e és a jövőre vonatkozóan tervez-e bármilyen változtatást javasolni ez ügyben az MTA-val való kapcsolat újrakonzolidálásában. Illetve kifejezetten a kutatóhálózati ELKH-nak

milyen jövőt szán, az ön elképzelései szerint milyen irányba kellene továbbmozdulni, a felsőoktatás felé vagy vissza az MTA felé, vagy maradna pontosan ugyanebben a struktúrában? Kifejezetten érdekelne, ha erről mondana valamit. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vinnai Győző képviselő úr következik. Parancsoljon!

DR. VINNAI GYŐZŐ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Mi már találkoztunk, amikor a londoni nagyköveti kinevezése előtt meghallgattuk, és akkor is nagyon meggyőző válaszokat adott.

Két kérdést szeretnék feltenni. Az egyik ahhoz a filozófiai kerethez tartozik, amit az elején kaptunk. Azt mondta, ha jól idézem, hogy a magyar jövő az innovációban rejlik. Ha erről mondana néhány szót, hogy hogyan gondolja ezt, mit kell ehhez tennünk, hogy az innováció, az innovációs képességek fejlődjenek és mindennapi életünk részévé váljanak, ha nem is mindenkinek, de legalább a társadalom egy jelentős részének, és ezt tovább tudja adni.

A másik kérdésem a szakképzésre vonatkozik. De talán még egy mondat a churchilli idézet környékén. Egy másik idézetet hoznék, ha már itt vagyunk a Klebelsberg teremben. Ahogy kiderült, volt belügyi államtitkár, miniszterelnökségi államtitkár, volt belügyminiszter, majd utána lett kultuszminiszter, amikor Bethlen felkérte '22-ben. Ő azt mondta, hogy nem a kard, hanem a kultúra teheti nagygyá a nemzetet. Ismerjük a Trianon utáni helyzetet, bár azt már csak egy zárójeles megjegyzésként mondom, hogy kevesen tudják, milyen sikereket ért el a Bethlen-kormány a húszas években olyan nehéz helyzetből egészen a gazdasági világválságig, '29-30-ig, hogy milyen népiskola-építési program volt, milyen kulturális intézkedések voltak.

De hogy az időből ne fussak ki, a szakképzésre vonatkozna a második kérdésem. A szakképzés az én véleményem szerint egy sikertörténet, mert most a felvételizők 42 százaléka technikumba jelentkezett, 20 százaléka szakképző iskolákba, ez 62 százalék és gimnáziumba 34,5 százalék. Félreértés ne történjék: nagyon fontos a gimnázium, magam is gimnáziumba jártam, a felsőoktatás, de a szakképzés a versenyképességünket javíthatja, a munkaerőpiacot erősítheti és tulajdonképpen a gazdaság igényei is megjelennek a szakképzésben. Mi nem tudjuk a jövő szakmáját, mert ez is a jövőkutatás, az innováció feladata. De azt szeretném megkérdezni, hogy látja miniszterjelölt úr a szakképzést, jó irányba megyünk-e, mi az, amit esetleg erősíteni kell, mi az, amin változtatni kell, vagy mi az, amit úgy kell hagyni, ahogy van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kovács Zsolt képviselő úr. Tessék parancsolni!

KOVÁCS ZSOLT (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Egy olyan területről kérdezném, amely engem mélyen érint, hiszen életem egy jelentős szakaszát ezekben a közgyűjteményekben töltöttem, ahol a holtak élnek és a némák beszélnek, vagyis a levéltárak, illetve a közgyűjtemények területéről. Milyen feladatokat, milyen új fejlesztési irányokat lát ezen gyűjteményeknél és milyen új feladatokat esetleg, különösen a levéltárak tekintetében? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kállai Mária képviselő asszony. Parancsoljon!

DR. KÁLLAI MÁRIA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Tisztelt Bizottság! Tulajdonképpen Simon Róbert kollégám már elmondta mindazt,

amit szerettem volna, de megköszönve és elismerve miniszterjelölt úr gondolatait, kívánom azt, hogy a minisztérium és a hozzákapcsolódó közösségek mindannyian a magyar jövő javát tudják szolgálni. Mert ha belegondolok és nyilván elolvasva a miniszter úrral készült riportokat, az ember komolyan elgondolkodik azon, hogy a társadalmi jövőképeségnek milyen elemei vannak ebben a szolgálatban, és köszönöm szépen ezt a prezentációt.

Az ember belegondol abba, hogy az értékek összegyűjtésénél a múlt-jelen-jövő hogyan kapcsolódhat össze, és nemcsak azért, mert ma van a múzeumok világnapja, és nemcsak azért, mert ebben az évben az én választókerületem székhelyén, Szolnokon lesz az országos múzeumi világnap, amelyre majd tisztelettel hívjuk a miniszter urat személyesen, államtitkár urat. Alapvetően ez egy nagyon komoly kérdés, hogy a múlt-jelen-jövő hármában a múlttól elindulva hogyan jutunk a jövő felé, ez felmerült bennem a miniszter urat hallgatva a miérték és a hogyanok kapcsán.

Én azt kívánom, hogy mindabban az egész rendszerben, a művészeti neveléstől a kulturális javak kis falvakba való eljuttatásáig, a legmagasabb szintű intézményrendszerünk működtetéséig, lehessen küldetéstudatos munkatársakkal együtt dolgozni. Mert bele sem tudunk még ma gondolni, csak elméletben, hogy mindennek milyen társadalomformáló és társadalmat erősítő, társadalmi állóképességet is javító ereje lehet. Azt kívánom, hogy ezt így együtt tudjuk megvalósítani. Sok sikert a munkájukhoz! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gréczy Zsolt képviselő úr. Parancsoljon!

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Nagyon hasznos és elmemozdító volt a világren, amit felvázolt. Sok elemével én magam is tudok azonosulni, de a valóság mégiscsak az lesz, amit ön is felvázolt, hogy megélhetési válság következik, és itt fontos kulcsszavakat szeretnék mondani. A magyarok ebben a megélhetési válságban, amikor egyre kevesebbet fog érni a fizetésük és egyre többet költenek majd forintban gyógyszerre, élelemre, meg lakáshitelre, hogyan fognak hozzájutni irodalomhoz, hogyan fognak hozzájutni színházhoz, filmhez, múzeumi látogatásokhoz, műemlékek meglátogatásához? Egyszerűen tartok attól, hogy nem lesz pénzük az embereknek arra, hogy könyvet vagy színházjegyet, mozijegyet vegyenek.

Nagyon fontosnak tartom, ha már a közgyűjteményekről szó esett, hogy pusztul az Országos Széchényi Könyvtár. Rengeteg érték van, az ott dolgozók is azt mondják, hogy rengeteg érték van, amely nincs megfelelően raktározva. Tervezi-e a miniszter úr, hogy egy XXI. századhoz méltó Országos Széchényi Könyvtár felépítésébe belekezd?

A kultúra, ahogy látom a minisztériumi felsorolást, nemcsak önhöz tartozik majd, hanem bizonyos területei Gulyás miniszter úrhoz tartoznak. Milyen lesz a munkamegosztás önök között? Lát-e abban esetleg problémát vagy fennakadást, hogy a közoktatás a Belügyminisztériumhoz tartozik, a felsőoktatás meg önhöz? Talán szerencsésebb lett volna, ha ez egy minisztérium alá tartozik. Ahogy Szabó Szabolcs képviselőtársam mondta, Demeter Szilárd elmondta, hogy ő nem tartozik senkihez, sem államtitkárhoz, sem miniszterhez, hanem csak kifejezetten a miniszterelnökhöz. Ahhoz azért túlságosan nagy az a portfólió, hogy esetleg erről ön úgy gondolja, hogy ez valóban így van és önnek ehhez végül is nincs semmi köze.

Szeretném arra is felhívni a figyelmet, hogy évről évre egyre kevesebb gyerek jelentkezik a magyar felsőoktatásba, inkább külföldre mennek vagy el sem mennek egyetemre. Ezzel a helyzettel is kell valamit kezdeni.

Végtelenül fontosnak tartom a családok megmentését és a gyermekek születését. Szeretném jelezni, hogy emberemlékezet óta olyan kevés gyermek nem született Magyarországon, mint 2021-ben.

Végezetül azzal kapcsolatban szeretném még kérdezni, hogy korábban az EMMI-hez tartoztak a sport- és a médiaügyek. Nem tudom, hogy az új minisztériumi felosztás szerint ezek hova tartoznak. A Kulturális bizottság korábban kapott ilyen jellegű tájékoztatást, tehát hogy az EMMI miniszteréhez tartoztak ezek a területek. Most azt szeretném kérdezni, hogy ezek kihez fognak tartozni, illetve a bizottság elnökét is kérdezem, hogy számíthatunk-e ezen szakterületek minisztereire, hogy őket is meghallgatja a bizottság. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselő Úr! A miniszterjelöltet olyan tárgykörben hallgatjuk meg, ami rá lesz szignálva. Innentől kezdve, amit ön most kérdezett, az nyilván nem releváns. Minden olyan ügyben, amelyről most perpillanat van tudomásunk és le vagyon írva, az érintett miniszterjelölteket meghallgatjuk. Ezt tudom önnek mondani. A statútumtörvény egyébként most lesz majd a parlament előtt, egyelőre csak a felsorolásról szavaztunk, szeretném erre felhívni a figyelmét. Köszönöm.

Szabadi képviselő úr, parancsoljon!

SZABADI ISTVÁN (Mi Hazánk), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr és köszönöm a tájékoztatást miniszterjelölt úrnak.

Kultúra nélkül úgy élnénk, mintha úgy dobogna bennünk a szívünk, hogy nem lenne lelkünk, tehát a kultúra az életünk része kell hogy legyen és az is. Tulajdonképpen az első kérdésem rögtön, hogy milyen új forrásokat gondolt a miniszterjelölt úr annak érdekében, hogy megfelelő szintű fejlesztésen essen át maga a kultúra minden egyes területe, maga az innováció, ideértve a felsőoktatást is, és egy csomó intézményt még, amely segíti, hogy egy nagyon jó és minőségi kulturális élet működjön Magyarországon. Például ilyen a Magyar Nemzeti Múzeumon kívül a Nemzeti Régészeti Intézet, ott van, amit már hallottunk, Demeter Szilárd vezetésével a Petőfi Irodalmi Múzeum, ott van a Magyarságkutató Intézet és még sorolhatnám. Ezekkel az intézményekkel kapcsolatban van-e valamilyen racionális terv? Ezeknél az intézményeknél nyomon követhető ugyanis, hogy bizonyos dolgokat mindegyik csinál, de mi lenne, ha esetleg ez központosítva lenne? Például archeogenetikai vagy akármilyen más genetikai vizsgálatokat szinte mindegyik elkövet. De mi lenne, ha mondjuk, a Magyarságkutató Intézet nem csinálna ilyet, hanem az maradna a Nemzeti Régészeti Intézetnél? Illetve ezeket ki lehetne szervezni kisebb projektekbe is, mert a Nemzeti Régészeti Intézet nagy projektben vesz részt, de kisebb projekteket is csinálhatna akár külső, harmadik személy részére, ezáltal forrásokat lehetne bevonni. Tehát egy ilyen irányú fejlesztés is esetleg megvalósulhat-e annak érdekében, hogy ezek jól működjenek?

Valóban van-e olyan terv, mert azt hallottam, hogy esetleg a Magyarságkutató Intézet egy másik székházba kerül át? Ez igaz-e, van-e ilyen irányú terv valóban, és ha igen, akkor milyen okból, költséghatékonyságból vagy más egyéb oka van ennek?

Szintén számunkra nagyon fontos kérdés, hogy a Fudannal kapcsolatban mi az ön véleménye, terve. Ez érdekelné bennünket. *(Csák János: Mivel kapcsolatban?)* Fudan. Elnézést! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Dunai Mónika képviselő asszony következik. Parancsoljon!

DUNAI MÓNICA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Kérem engedje meg, hogy mielőtt feltenném a kérdésem, egy nagyon rövid kitérőt tegyek az iménti kérdésekkel, felszólalásokkal kapcsolatban. Ajánlom tisztelt ellenzéki képviselőtársaimnak, hogy tanulmányozzák Csák János korábbi írásait, majd még egyszer olvassák el ezt a kivetítést, hiszen az a filozófia, amit a miniszterjelölt úr elmondott, nemcsak azt takarja, hogy a kultúra finanszírozás kérdése, az nemcsak arról szól, hogy a kultúra az az, ami a múzeumokban van, ami a művelődési házakban van, ami a falvakban, a különféle rendezvényeken, az iskolákban van, hanem a kultúra áthatja az egész életünket, az egész világunkat. Olyan, mint egy köldökszínór, amely nemcsak az édesanyát köti össze a gyermekével és a családtagokat egymással, azon túlmenően a közösségeket egymással, sőt bennünket az összes magyarral a világban, hanem egy élő szövet. Ez azt is jelenti, hogy nem minden a pénz kérdése. Ha jól értettem, miniszterjelölt úr ezt a filozófiát szeretné megvalósítani, ami az én szívemnek nagyon kedves és tetsző, de azt gondolom, hogy nekünk, a Kulturális bizottság tagjainak, mindannyiunknak az kell hogy legyen.

Pontosan ezzel kapcsolatos a kérdésem. Hogy ezt meg tudjuk valósítani, ehhez mindenféleképpen az kell, gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy a pedagógusoknak, a védőnőknek, mindenkinek ilyen szemlélettel kell rendelkeznie, aki Magyarországon vagy a Kárpát-medencében, vagy a külhonban a magyar intézetek környékén emberekkel foglalkozik. Kérdezem, hogy ezt miként lehet megvalósítani vagy mi az elképzelése, ez a kérdésem. Valószínűleg erre a szemléletre rá kell vezetni a felsőoktatásban a pedagógusokat, a pedagógus-továbbképzésben rá kell vezetni a pedagógusjelölteket, vagy a továbbképzések kapcsán egy ilyen szemléletet kell hogy elsajátítsanak, hiszen így tud ez érvényesülni minden egyes szegmensében az életnek. Ehhez a munkához nagyon sok sikert kívánok, és a Kulturális bizottság részéről a maximális támogatásunkról szeretném biztosítani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm én is. Csöbör Katalin képviselő asszony. Tessék parancsolni!

CSÖBÖR KATALIN (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Először is én is köszönöm szépen a prezentációját, a beszámolóját, és nagyon örülünk, hogy olyan miniszterünk lesz, aki ennyire sokrétűen tapasztalt és sok területen dolgozott már, hiszen ahogy látjuk, tényleg minden mindennel összefügg a kultúrában, a viselkedés és a rendezvények is. Mondjuk, ha a parlamentben bejön a házelnök, felállunk, nem tüntetőleg ülve maradunk, az iskolában is általában példát szoktunk mutatni, ha a tanár bejön, akkor felállunk. Ez is egyfajta kultúra.

Annak is örülök, bízom benne, hogy a kultúrának, a rendezvényeinknek is majd minden támogatást meg fogunk kapni. Az látszik most, hogy a kisebb településeken vagy a nagyobb településen is, én Miskolcra jövök, mihelyst picit gondjuk van, igen, a kultúrától veszik el a forrást. Számos jó hírű fesztivál volt Miskolcon, kocsonyafarsang, operafesztivál, filmfesztivál, és egyedül nem nagyon képes a jelenlegi önkormányzat ezeket megvalósítani. Ugyanígy ez a kisebb településekre is vonatkozik. Az a kérdésem tehát, hogy a kulturális élet területén milyen állami támogatások várhatóak a jövőben, a következő négy évben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Hiller István képviselő úr, parancsoljon!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Én az Emberi Erőforrások Minisztériumának koncepcionális ellenfele voltam a megalakulástól

kezdődően, amikor az első minisztere itt volt és miniszterjelöltként meghallgattuk, az utolsóig. Bár a különböző miniszterek teljesítményét lehet így vagy úgy minősíteni, mivel a konstrukciót tartottam hibásnak, ezért nem a miniszter személyében láttam az elsődleges problémát. Abban, hogy a kultúrát és az innovációt egy tárcához kötik, látom a fantáziát. Ezért az első mondatom, hogy ennek a tárcának, ennek a konstrukciónak nem vagyok koncepcionális ellenfele. Az az érdekem, hogy sikerüljön. Garanciát nem látok benne, de a fantáziát igen.

Mivel az innováció önhöz tartozik, fel kell tennem azt a kérdést, ami a napi működésben és nem annyira a prezentációban ölt testet. Ön jól ismeri az innováció természetét. Elsősorban most az ipari, gazdasági részéről beszélek. Annak a területnek más és másfajta az érdekérvényesítő képessége, mint egy nagyszerű zenekar vezetőjének, egy Kossuth-díjas rendezőnek vagy egy cannes-i díjas színésznőnek. Ezt a kettőt kívánják most egybegyúrni. Kimondottan izgalmas feladatnak látom.

De hogyan? Hogyan lesz, amikor érvel valaki, aki mögött sok pénz van? Aki azt mondja, hogy akkor csinál befektetést, ha... És a másik azt mondja, hogy én vagyok a magyar művészet. A japán állam rengeteg pénzt tett abba, hogy Európában elterjessze a japán étkezési szokásokat. Ezt ők a második világháború után soft powernek nevezték el, azóta a világban ez a szakkifejezés. Nagyon izgalmas dolog. Nemcsak arról van szó, hogy szusit eszik az ifjúság itt és ott, hanem megváltozott a japánokról és a japán államról a kép. Nem mondom, hogy csak a szusi miatt, de nyakig benne volt. Ezért azt a kérdést kell feltennem, kérem, mondja el nekem, hogyan tervezi ennek a két területnek az együttesét, mert az én számomra a kultúra az innováció, de a napi valóságban nem lehet majd elkülöníteni, miközben lesznek államtitkárai, akiknek jó munkát kívánok és jó idegrendszert, és lesznek területek, amelyek dolgoznak együtt és külön-külön.

Bár háttal ülök, ismerem az elnök urat, és mivel innovációról beszélünk, közlöm vele, hogy két képviselőt képviselek, ezért hat percben fogok beszélni és nem háromban.

ELNÖK: Tudtam! Ezt tudtam, képviselő úr! *(Derültség.)*

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Az érdekel, amikor mérlegelni kell és pénzekről kell dönteni. Itt az elmúlt egy órában képviselők a kormányoldaltól és az ellenzéki oldalról konkrét kérdéseket tettek fel. Ezt nem sorolom, a könyvtártól kezdődően a felsőoktatási intézményig. Én azt a döntési pozíciót látom magam előtt, ahogy van egy nagybefektető és van egy művész. Önnek az lesz a dolga, hogy mindkettőt összekapcsolva támogassa, hogy működjék mindaz, ami innováció és kultúra.

Ezért nem azt kérdezem, hogy hányadik emeleten lesznek, az érdekel, ami a lényeg. Próbálja meg nekem elmondani, hogy a fantázia garancia is legyen. Én nem fogok a kinevezése ellen szavazni. Elmondom, hogy miért nem. Azért, mert ahogy az EMMI esetében nem láttam a lehetőséget, még egyszer mondom, személytől függetlenül, a konstrukcióval volt bajom, komoly bajom, úgy ebben igen. Szakmailag minden, ami jó, arra azt fogom mondani, hogy jó. Minden, amiről úgy gondolom, hogy nem jó, azt ki fogom fejteni és kritikát várhat tőlem. De tisztán kívánok játszani. Ezért, ha elmondja a kérdésekre a választ és arról azt gondolom, hogy megfelelő, akkor nem fogok nemmel szavazni. Ennek nem az a jelentősége, hogy a szavazásnak mi a végeredménye ilyen parlamenti nagyságrendi különbségek mellett, de én felelősséget érzek ellenzékiként is a magyar kultúra ügyéért. Szeretem ezeket az embereket, és azt hiszem, egy átlag képviselőhöz képest jobban ismerem a területet. Jó munkát és jó idegrendszert! Várom a választ.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt hiszem, mindenki feltette a kérdését, aki akarta, azt hiszem, azt is nyugodtan mondhatjuk, hogy ez, amit Hiller képviselő úr mondott, nagyon korrekt befejezés volt.

Ha megengedi miniszterjelölt úr, én is feltennék egy kérdést a felsőoktatással kapcsolatban. Ma az egyetemi világnak egy elég jelentős hányada alapítványi fenntartásban működik. Olyan egyetemekről van szó, amelyek mindegyikére kisebb-nagyobb mértékben, de igaz, hogy komoly innovációs teljesítmény már van mögöttük és azt gondolom, hogy a jövőben ez még nagyobb lesz. De mivel ezeket alapítványok tartják fenn, ugyanakkor az innováció meg egy kormányzati politika is, a kérdés az, hogy ezeknek a jól értelmezett összefésülését hogyan képzeled majd el.

Ha már itt tartunk, engedtesse meg, hogy azt megjegyezzem, sok köszönettel tartozunk Hankó Balázsnak meg az államtitkárságnak, amiért ezeket a munkákat megcsinálták, és bízom benne, hogy a jövőben is ugyanazt a szakmai hozzáértést és nagy munkabírást tudja majd produkálni, amit eddig is, mert ez így, hál' istennek, sínre került, mindenesetre ezt jó tudni.

Ugyancsak érdemes lenne azt végiggondolni még, ha szabad javasolnom, hogy a teljesítménymérés nagyon fontos dolog az intézményeknél, de a teljesítménymérésnek, hogy is mondjam, a cizelláltabb kimunkálása még egyelőre nem történt meg, csak a keretszerződések tartalmazzak ilyet, és jó tudni, hogy a különböző területeket hihetetlen nehéz összevetni egymással. Tehát itt egy nagyon sziszifuszi, nagyon aprólékos dolgot kell kidolgozni, hogy hogyan lehet összemérni a zenetudományt és mondjuk, a műszakit, a villamosmérnöki teljesítményeket, mondjuk, a filozófiai stúdiókkal. Mindegyiknek megvan a maga értéke, helye és szerepe, csak nyilvánvalóan nem ugyanazokkal a mércékkel kell számolni. Ehhez megint csak, ahogy mondta Hiller képviselő úr, jó idegrendszeret kívánok, mert valóban az is kell. Még nagyon-nagyon sok egyeztetést is igényel a dolog.

Már csak egyetlen személyes jellegű kérdésem van. Jól tudjuk-e azt, hogy ön műfordítással is foglalkozik vagy sem? *(Csák János: Jól.)* Akkor már csak zárszóként azt kell mondanom, hogy volt műfordító elnökünk, és ez sok ember számára jónak bizonyult. Azt gondolom, hogy ez egy jó bevezető egy jó miniszterséghez is. Köszönöm szépen. Megadjuk önnek a válaszadás jogát.

Csák János válaszadása

CSÁK JÁNOS kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: Köszönöm szépen. Meg vagyok kicsit illetődve. Közel száz éve volt, hogy Klebelsberg Kunó átvette a vallás- és közoktatási minisztériumot. Június 16-án lesz száz éve. Akkor azt határozta el a Trianon utáni Magyarországon, ahol valóban Bethlenék a Népszövetséggel együtt az ország gazdasági rendbetételével, amerikai segítséggel óriási lépéseket tettek, azt mondta, hogy Magyarország jövője az erkölcsi nevelésben, a klasszika-filológia-nevelésben és a társadalmi mobilitásban van. Úgyhogy ebben a teremben beszélni és akár konkrét, akár filozófiai kérdéseket tárgyalni, nekem nagyon felemelő érzés.

Rátérnék a kérdésekre, és lesz, amit összevonok. Szó volt a múzeumokról, levéltárakról. A kultúra területe szerintem még Hiller miniszter úr ideje óta négy fő területet foglal magába. Az előadó-művészetet, a múzeumi világot, a levéltárakat, könyvtárakat és a közösségi művelődést. Jelenleg évente Magyarország költ GDP-arányosan a legtöbbet a kultúrára, 1,3 százalékát a GDP-nknek, az európai uniós átlag 0,5 százalék. Nálunk is 2010-ben még ott volt. Ez a mindenkor kormányzat messzelátását, stratégiai gondolkodását tükrözi. A pénzbőség azonban azzal járt, hogy részben beruházások történtek, rengeteg beruházás. Mindig el kell gondolkodni, hogy jó dolog, hogy van egy épület, de igazán a lélek akkor jön meg, ha abban tevékenység van. A templom is akkor ér valamit, ha ott az atyához, a lelkészhez összegyűlnek a

népek. Arra fogok törekedni, hogy az, amit már felépítettünk, megteljen programokkal kistélepüléstől nagy településig.

Ugyanakkor még egy dologgal járt, mivel Magyarország messze a nemzetközi szintet meghaladó művészeti talentummal is bír, ha megnézzük a világban a magyar zenészeket vagy akár a zeneszerzőket. Az angolok mondhatnak maguknak egy Brittent, a norvégok mondhatnak maguknak egy Grieget, bár Grieg egyébként skót volt, nálunk itt van Dohnányi, Bartók, Kodály, Liszt, Weiner Leó, hadd ne soroljam. Rengeteg tehetségünk van és ez ma is így van. Ezek a tehetségek hihetetlen jól tudnak érvelni. Mivel a kormányzat különböző posztjain államtitkárként, miniszterként, akár miniszterelnökként a művészet mindenkinek a szíve közepén van, ezért a finanszírozási rendszer úgy alakult, hogy az EMMI-ben vagy a leendő kulturális minisztériumban a költségnek csak egy része van. Ez a költségünk, ami nálunk van, megy állami intézményekre, önkormányzati intézményekre, illetve magánszervezésekre, a szigetre vagy effélékre. Ezenkívül van egy nagy rész, ami a minisztériumon kívül, de állami források elosztásáról szól. Ez lehet egyedi döntés vagy bármilyen más beruházási döntés. A magyarok egyébként ennél sokkal többet költenek kultúrára. Itt most a kulturálisra gondolok, nem csak a kultúrára, mert ahogy megterítjük az asztalt, amilyen terítőt rakunk rá, az is kultúra. Arra fogok törekedni, hogy legyen egy térképünk arról, hogy összesen mennyi pénz megy kultúrára, ugyanis én a kultúrát, a kulturális tárcát a társadalmi mobilitás és a társadalmi felemelkedés egyik útjának látom.

A magyar társadalom úgy néz ki, mint egy szilva. Felül van az elit- nevezzük így - és vannak a valamilyen módon, képzettségben, vagyonban, más mutatókban a felső részbe tartozó emberek, lent van egy halmozottan hátrányos helyzetű deprimált réteg, középen pedig van egy higanyként mozgó középosztály. Az a célunk, ami korábban a Fidesznek volt is a politikája, hogy alulról nyitott középosztály legyen. Az alulról való nyitás a kultúrán keresztül indul, sosem a pénzen keresztül. Ahogy Szókratész mondta: pénzből sosem lesz erény, az erényből lesz a pénz. Ez a felemelkedés útja. Tehát arra fogok törekedni, hogy lássuk a teljes költsést és tudatosan döntsünk arról, hogy ez a költség melyik társadalmi rétegbe megy, hogy elérjük azokat a társadalmi, gazdasági céljainkat, amelyeket említettem, hogy minél többen énekeljünk és táncoljunk.

A szakképzési rendszer átalakítása, egyetértek, óriási léptekkel ment előre hála Pölöskei Anna (*Hátrapillant. - Pölöskei Gáborné: Itt vagyok!*) helyettes államtitkár asszonynak. Jelenleg 250 ezer ember van a szakképzési rendszerben, jó részük duális képzésben, ami nagyon jól működik, ösztöndíjakat kaptak, a pedagógusi életpályában nagyon népszerű, már az a probléma, hogy a közoktatásból csábítgatnak át. Ez fontos, és az is, amit az igazgató úr kérdezett, tehát az IT meg egyáltalán a modern technológiák alkalmazása, mert azoknál a multiknál, akik Magyarországra jönnek, legyen az autógyár, akkumulátorgyár vagy bármilyen kütyügyár, szükség van rá annak ellenére, hogy nagyon sokan azt mondják, hogy Magyarország összeszerelő-üzem. Azt, aki ilyet mond, én elvinném egy ilyen gyárba és megmutatnám neki, hogy az a technikus miféle számítógépet kezel. Egy egyszerű nyomdában kikeverni azt a festéket, amit látni akar a művész a róla szóló albumban, az olyan magas minőségű munka, hogy azt, aki ezt a kritikát megfogalmazta, az életében nem tudná megcsinálni.

Tehát nekünk az a feladatunk itt, ahogy az elnök úr is mondta, mert nem látjuk a jövőt, hogy felkészítsük ezeket a hallgatókat arra, hogy rugalmasak legyenek, hogy állandó tanulási képességük legyen. Ezzel kapcsolatban szeretném is mondani, hogy jelenleg még csak 15 ezer ember vesz részt felnőttek közül szakmai továbbképzésben. Ez nagyon kicsi szám. Ennél sokkal több embert kell segítenünk ahhoz, hogy újabb képzésekben vehessenek részt. Nehéz a dolgom, mert mind Palkovics László miniszter úr, mind Kásler miniszter úr magasra tette a léceket, tehát innen nehezebb felmenni, de

a szakképzés és a duális képzés azért nagyon fontos, nemcsak a szakképző iskolákban, hanem az egyetemeken is, mert így tudatosan tudjuk irányítani ezt a dolgot. Az elmúlt néhány évben a legnagyobb probléma az volt például a Műszaki Egyetemen, hogy még a BA-szakos tehetséges hallgatókat is kicsipegették a multik. Ha valaki egyszer kilép az egyetemi rendszerből, persze, akkor soknak tűnik az a pénz, amit a multi fizet, de nem fog tudni visszamenni abba a rendszerbe, az oktatási rendszerbe, mert elcsábítják. Ezért van az, hogy most az egyetemi rendszerben 80 százaléka a fiatal felnőtteknek ösztöndíjat kap. Nyolcvanezer forint a szakképzésben az ösztöndíj. Ezt erősíteni fogjuk és a felnőttkori képzést is.

Ahogy én látom a jövőt, két dolog fog történni, és ez szerencsére segíti a mi társadalompolitikai céljainkat. Az egyiket nevezzük úgy, hogy egyszerű gépesítés, amit még a betanított munkások is könnyen meg tudnak tanulni. Például most olyan sűrűn vannak a szőlők telepítve Magyarországon, hogy a haszongépek nem tudnak bemenni közéjük, ezért napszámos nélkül még a kacsokat sem tudja levágni senki, mert, részben hála a sikeres közmunkaprogramunknak, már a közmunkások is olyan jól érzik magukat, bár 350 ezerről már 80 ezerre lecsökkent a számuk, hála istennek, hogy nincs munkaerő. Ott gépesíteni kell, azokat az ültetvényeket újra kell telepíteni és ez a hátrányos helyzetű területeken vagy azokon a területeken, amelyek egyébként a mezőgazdasági termelésünkhöz nagyban hozzájárulnak, munkát fog adni. Ez a gépesítés, ez az egyszerű része.

De van egy strukturális munkaerő-probléma Magyarországon. Debrecenben a BMW-gyár a közelmúltban úgy döntött, hogy kétszer akkorára növeli a gyára méretét, kétszer akkorára, és a legújabb technológiát hozza oda. Az egyetem Debrecenben elég jól felkészült, de amíg kiérkeznek a képzésből a fiatal emberek, az még egy kis időbe kerül. Van egy újabb gyár, amely újabb 9000 embert fog alkalmazni. Emlékszem, hogy tizen évvel ezelőtt Debrecen úgy érezte magát nagyjából, mint Bocskai korában, hogy ott a por közepén jönnek a különböző osztrák büntető expedíciók, adót kell fizetni meg miegymás, most pedig szárnyal. Azt tűztem ki magamnak célul, hogy legyen még egy-két nagyváros, amely ott tart, mint Debrecen tartott tizen-éve, de amelynél el kell érnünk, ami Debrecenben van. Nem nézek a kulturális államtitkárságra, de például az ő városa, ahol ezt el kell érnünk, ami Debrecenben van. Ugyanis egy kormány nem tud bajnokokat gyártani. Egy kormány nem lesz képes arra, hogy megmondja egy polgármesternek vagy egy üzletembernek, hogy csinálja ezt vagy azt, hanem kell a piac szívása, nekünk pedig, a kormánynak elő kell segítenünk, hogy amit az szeretne, az megjöjjön.

Itt az innovációra áttérnék, kicsit összevonom a kérdéseket logikusan. Van az innovációra egy nemzetközi mutató, amely azt méri, hogy melyik ország mennyire tudja az innovációban rejlő hozzáadott értéket magánál tartani. Vannak azok az országok, amelyek az adottságaikra és a képességeikre alapozva innoválnak. Mondok egy egyszerű példát. Norvégiában sok a víz, ezért jók a víztechnológiában, ezért Norvégiának az elektromosvillany-ellátását 90 százalékban vízi energia biztosítja. Tehát ez az egyik fajta.

A másik fajta már hatékonysági innováció, tehát túlléptünk a képességeinken. Magyarország pont ennek a határán mozog. Ahhoz, hogy átlépjük ezt a határt, nagyjából számítások szerint kellene még 3000 kutatómérnök, akik bent az iparban dolgoznak, nem kutatóintézetekben, hanem gyakorlati problémákat oldanak meg, amikor a BMW vagy a Mercedes, vagy az Audi Győrben mond egy problémát. Az Audi mit csinált? Felépített egy ökoszisztémát, egy beszállítói ökoszisztémát, akiket kiképzett. Annak a 3000 mérnöknek képesnek kell lennie felfogni ezt a szívást, amit a piac jelent. Ennek az egyik kulcsa nemcsak az egyetemi képzés, hanem az, hogy amikor már valaki kint van a vállalatban, képes legyen akár az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat

mérési laborjait használni, akár az egyetemeken lévő mérési laborokat, mert azok a drága eszközök és nagyon sokszor egy kutatás, egy termékkipróbálás vagy egy új eljárás kipróbálása mérés hiányában nem tud megvalósulni. Arra fogok törekedni, amire rákérdezett az elnök úr, hogy összejöjjön az az ökoszisztéma, amely a felsőoktatás innovációs potenciálja és az az eszközpark, ami kiépült, mert irtó sok pénzt kaptak és nem csak épületekbe ment az, ami a tudományos kutatási hálózatban és a kkv.-kban van, és nagyon sok ilyen kkv. van.

Van egy példa erre, George Pataki, aki Szabolcsból származó magyar ember. (*Dr. Vinnai Győző közbeszól.*) Tessék, kedvenc étele a nyárson sült szalonna. Amikor New York állam kormányzója volt, az állam székhelyén, Albany-ban állami pénzből telepített egy szuper számítógépet. Nem volt még meg, hogy kik jönnek oda. Utána a Microsofttól kezdve a Google-ig, mindenki rácuppant, mert szükség volt a szuperkapacitásra. Tehát azt kell megtennünk, mit tudom én, hogy ha van tíz gazdálkodó, az ne vegyen tíz kombájnt, hanem vegyen egyet, és szép sorban menjenek végig a földön. Ez a célom. Ha működik ez az ökoszisztéma, ha ez a szívás fennmarad, márpedig ezek olyan technológiák, amelyeket idetelepítenek, hogy nem lehet nagyon gyorsan elvinni, akkor azt remélem, hogy akár négy év alatt át tudunk dőlni ebbe a sorba, ami olyan, mintha a tudományos életben Q2-es publikációnk lenne. Tehát az egy nagyon világosan érthető üzenet, hogy merre megy Magyarország. Ezt értettem azon, hogy Magyarország jövője az innovációban van. Ezért örülök ennek a minisztériumnak is, mert tényleg, ahogy Hiller miniszter úr mondta, ez maga is innováció és az innováció csak úgy megy, ha ökoszisztéma van, meg példa van rá. Hát, a kormány megadta a példát, én meg dolgozom.

A felsőoktatásba, mint említettem, nagyon sok pénz ment, ezermilliárd, és még 2700 milliárd megy. Ott az volt a célunk, hogy olyan objektív mércét szabjunk a teljesítmény előtt, amire nem lehet mondani, hogy önkényes állami mérce, ez pedig az, hogy milyen a hallgatók iránti vonzereje, hányan jönnek, a másik pedig, hogy hogy áll a listákon. Persze a Semmelweis régóta dolgozik ezen, de hogy ráfókuszáltak a listákra, a 460- valamennyiedik helyről 277. most a Semmelweis, iradatlan teljesítmény.

Tóth képviselő úr már nincs itt, de az ő kérdése a Corvinus-szal kapcsolatos. A Corvinusnál volt egy kolléga, aki a legtöbb Q1, Q2-est publikálta - ez a folyóiratok rendje, a legmagasabb minőségű folyóiratok -, és egy idő után elment az egyetemről egy másik magyar egyetemre, és képzeljék el, a Corvinusnak a Q1, Q2-es publikációs teljesítménye megnőtt. Tehát a többi kolléga, amikor ez a mérce, amikor Hankó Balázs kiszabta nekik, hogy akkor lesz finanszírozás, ha a kutatási teljesítményetek is nő, azon nyomban elkezdett külföldi kollégákkal együtt publikálni és messze meghaladja a 2019-est, amikor a Corvinus elsőként, úttörőként belépett ebbe a rendszerbe. Tehát úgy látom, hogy ez nagyon jól működik, és ez a kuratóriumoknak a mércéje.

Akárhogy is nézzük, korábban az volt, hogy az EMMI vagy a kulturális minisztérium valami füstös hátsó szobájába mentek a rektorok és gázsuláltak a főosztályvezetőnek, ennek-annak, a kutya se tudta, hogy mi a mérce. És valami politikust vagy bürokratát kellett meggyőzni, hogy az én egyetemem, tudod, klassz. Szerintem ez a rendszer elég objektív és Balázsnak a valóban még finomítandó mérési rendszere, de ez a nagyon transzparens külső mérés, hogy hogy állsz a listákon a te kutató egyetemi vagy oktató egyetemi zsáneredhez képest, illetve hány hallgatót vonzol, az teljesen tisztán látható.

Nem igaz az, hogy kevesebb hallgató jelentkezett. Jelenleg 290 ezer hallgató van az egyetemi rendszerben, és ami nagyon érdekes, hogy ebből 40 ezer külföldi hallgató. Ez tíz évvel ezelőtt csak 13 ezer volt. Valami miatt a magyar egyetemek vonzóak, és ezek nemcsak ilyen államközi, mint a norvégokkal, hogy Norvégiában nincs orvosegyetem, és akkor Szeged, Pécs és Budapest tele van kedves norvég hallgatókkal,

hanem egyéniként is jönnek. Nőttön-nő a külföldi PhD-sok száma, akik ide jönnek. Én a Corvinus számait ismerem. Két évvel ezelőtt a Corvinus, mikor meghirdette, 15-en jelentkeztek külföldi PhD-sok, idén 100-an jelentkeztek a Center for Advanced Studies-ba.

Tehát úgy látom, az, hogy gazdája lett az egyetemeknek, meghatározhatók azok az emberek, akik a karrierjükkel, a presztízsükkel felelnek azért, hogy mi az egyetem teljesítménye, az bevált. Még továbbmegyek. Szerintem ez az egyetemi modellváltás az elmúlt 30 év egyik legsikeresebb modellváltása, felér azzal, mint ami '93-94-ben például a távközlésben lejajlott, hogy a magyar távközlés vonalasan, internetben, mobiltelefonban világszínvonalú.

Sajnálom, hogy Tóth képviselő úr nincs itt. Újabb egyetemeknél nincs tervben, ugyanis a kormány tiszteletben tartja a szenátusok jogát, hogy kezdeményezik vagy nem. Az átalakult egyetemeknél a szenátusi tagok 83 százaléka az átalakulás mellett döntött. *(Dr. Vinnai Győző: Így van!)* Szerintem ez jobb, mint egy kétharmad. Tehát valami kell hogy benne legyen. Amelyik egyetem ezt kezdeményezi, meg fogjuk nézni, de pont ez a lényege, az egyetemek szuverenitásának és az egyetemi szabadságnak a tiszteletben tartása. Ezért például abba, hogy a Corvinus, mondjuk, ezzel a business scholl akkreditációval mit csinál, nem akarok beleszólni. Ha megszavaznak, én miniszter leszek. Én az állam vagyok, az, amelyik éppen kijött a Corvinusból, így szerintem Hernádi urat, a kuratórium elnökét kellene megkérdezni. Mélyen tiszteletben tartom az egyetemi autonómiát, tehát nem akarok beleszólni. Majd, amikor lesz a teljesítménymérés, és ha tényleg így van, majd megnézzük, hogy mi is történt.

Az SZFE-n, én úgy tudom, tízszeres túljelentkezés van a hallgatók számát illetően és ebből a szempontból én Németh László-ista vagyok. Minőségforradalmat, versenyezzenek a minőségek. Megnéztem a tanári kart. Elképesztő: Oscar-díjas operatortól kezdve, Kossuth-díjas színészekig. Nem látom be, hogy itt történt valami. Hogy valahol van kultúrharc, abból én, hála a jó égnek, pedig a kultúra világában is mozogtam, ki tudtam maradni. Én csak a minőséget nézem, és ezt miniszterként sem fogom megváltoztatni. Nem látom, hogy miért kellene. Nem vagyunk kevesen, de a 15 millió elég kevés ahhoz, hogy egymást gyaluljunk, vannak, akik kívülről úgyis gyalulnak.

A CEU-val kapcsolatban a külföldi megítélés. Erre megint azt mondom, hogy 40 ezer külföldi hallgató tanul Magyarországon orvosi, műszaki, társadalomtudományi területen. Én nem látok olyan negatív hatást azért, mert egy, a magyar törvényeket nem betartó egyetem elment. Ilyen még lesz, ha vannak olyan egyetemek, amelyeknek nincs otthon akkreditációjuk és nem tudják megszerezni. Szerintem a bajor rendszer jól működik, és ezt nem is látom megváltoztatandónak.

Az Agráregyetemnél a kampuszok. Erre megint azt tudom mondani, hogy nem tudok hozzászólni, hisz van egy kuratórium, amely felelős az egyetemért. Meg fogom nézni, hogy tartják-e a szabályokat és a finanszírozásuk attól fog változni, bár tudom, hogy a gödöllői, a kaposvári képviselők jönni fognak, hogy nem jól látom azokat a számokat, azok jobbak, mint amit én látok.

A Fudannal kapcsolatban mélyen egyetértek Hiller miniszter úrral, aki mindig is azon volt, hogy nekünk Magyarországról Keletre és Nyugatra is kell kitekintenünk. Ha ezt megteszik az angolszászok, a németek, az amerikaiak, akkor nekünk is ezt meg kell tennünk. Tudnunk kell az élvonalat, nem úgy, hogy elmeséli nekünk egy olyan egyetem vagy egy olyan vállalat, amely Kínában működik, hanem azt a világot is értenünk kell, meg a nyugati világot is értenünk kell. Nem azért, mert mi politikailag ezt vagy azt akarjuk, hanem azért, mert ahhoz, hogy Magyarországon innováció legyen, ez a fajta tudás is szükséges. Ma már Kínában több szabadalmat jegyeznek be, jóval többet, mint az Egyesült Államokban. Ha ezeket a tudásokat nem hozzuk be, az olyan

lenne, mintha önként levágnánk a fél karunkat. Ez egyébként nem veszélyezteti a diákvárost, a diákváros és a kollégiumépítés, képviselő úrnak mondom, meglesz. Abban maradtak az előző kormányzattal, hogy a miniszterelnök 2022. december 31-én beszámol arról, hogy részletesen miből is áll mind beruházási, mind tartalmi, tevékenységi szempontból a Fudan Egyetem. Mivel én még nem vagyok miniszter, ezért még semmilyen papírt nem láthattam, ezért sajnos ennél mélyebben nem tudok belemenni a dologba.

A Kárpát-medencei ügyeket, a Selye Egyetemet, a Sapientia Egyetemet és a többi én is a szívemen viselem részben családi érintettség okán, részben azért, mert ott voltam a Sapientia alapításánál civilként. Ezek a külföldi egyetemek jelenleg a Semjén miniszter úrhoz tartoznak, mint nemzetpolitika, és akkor itt teszek egy kitérőt a kormányon belüli együttműködésre vonatkozóan. Az elmúlt tíz évben a vállalati szektorban, de az államigazgatási szektorokban is elterjedt az az úgynevezett agilis munkavégzés, amely gyakorlatilag projekt alapon működteti a rendszereket. Abban bízom, hogy még akkor is, ha esetleg riportozási vagy jelentési vonalban máshol van egy ügy, mondjuk, Semjén miniszter úrnál a Selye, majdnem biztosan állíthatom, hogy bele fog menni abba, hogy ezt a felsőoktatási teljesítménymérési rendszert kiterjesszük a Sapientia-ra is. Tehát ebben bízom, és az eddigi beszélgetéseim a kollégákkal ezt vetítették előre, de ezekben még nincs döntés.

A kultúrában, Szabó Szabolcs képviselő úrnak mondom, a béke, biztonság, MMA, PIM, együttműködés ügyeiben is a minőség forradalmában hiszek. Csakhogy én miniszter vagyok. Az én esztétikai ízlésemet nem szeretném rányomni a magyar kulturális életre. Amikor a Heti válasz újságírói megkértek, hogy olvassam el mindig előre a lapot, mondtam nekik, hogy nem olvasom el, mert ha az én ízlésemnek akarnának megfelelni, akkor egy példányszámban nyomnák azt a lapot. Bízom azokban az emberekben, akik a saját szakmájukban elérték bizonyos teljesítményt és hosszú éveken át képesek voltak arra, hogy ezt a teljesítményt elvégezzék. Arról, hogy Magyarországon történelmileg van ez a kultúrkampf vagy efféle, arról az a véleményem, hogy ettől már szerintem megszabadulhattunk volna, de az idősebb generációk, akik belekeseredtek, akik nem tudnak megbocsátani és hordozzák a sebeiket, gyakorlatilag megrontják a fiatalokat is és berángatják őket ezekbe a harcokba. Németh László minőségforradalma. Döntsön a közönség. A magyar kultúrában a nyelv miatt nehéz a nemzetközi mércét felrakni ugyanúgy, mint az egyetemekenél, de vannak olyan szakmák, ahol akár az is meglehet, még a színházban is.

Nagyon óvatos leszek és senkit más véleménye alapján nem fogok se leváltani, se beültetni, hanem megpróbálok valamilyen módon átlátható mércéket szabni. Én az üzletből jövök, ott van egy olyan kifejezés, hogy hozzáadott érték. Ennyi befektetés, ennyi hozam. A hozam lehet nézőszám, lehet más. Úgy, ahogy elmondtam a magyar társadalomnak ezt a képletét. Ha az a társadalompolitikai célunk, hogy nyissuk meg a felemelkedés lehetőségeit, akkor nyilván azokkal fogok, nem kizárólag, foglalkozni is, akik, mondjuk, kistelepüléseken élnek, azon az ötven darab ötszáz lelkes településen, hogy jussanak hozzá. Németh László mellett én Kányádi Sándor-ista vagyok. Sándor bácsi mindig azt mondta, hogy a gyermek olyan, mint egy hárfa. Az a feladatunk nekünk szülőként, felnőttként, hogy amíg fogékony, érzékeny korában van, a hárfának minden húrját megzengessük, aztán majd később, amikor nagyobb lesz, egy-egy húr visszazeng neki. Az a felelősségünk, hogy mindegyik húrt megzengessük, és én erre törekszem. A húrok az Operaház hárfáján is szólnak azoknak, akik azt szeretnék, meg a P. Mobilnál is szólnak, a Kalákán is szólnak, Lackfi János versein is szólnak, meg az egyházzeneészeknél is, ahogy a karmester úr erről tudna beszélni.

A tudománypolitika nagyon fontos kérdés. Ez a négy év szerintem, ahogy a felsőoktatásban, ugyanúgy a tudományban is egy csendesebb korszakot kíván meg. Ezek a változtatások egy-két-három éve történtek. Ha a feleségem máshova rakja a fogkefém, már az is olyan, mintha felfordult volna a világ. Itt meg egész rendszereket alakítottunk át. Hagyni kell, hogy ezek a rendszerek beálljanak és finomodjanak. Ennek ellenére például az Eötvös Kutatási Hálózat publikációs teljesítménye nagyon jó. Ötezer ember dolgozik ott, abból 2500 kutató., Ha meg tudjuk nyitni az Eötvös Kutatási Hálózatot a kkv.-k kutatómérnökei előtt, amit az előbb említettem, akkor szerintem az a hozzáadott érték, amit ott termelnek, óriási mértékben meg fog nőni és ugyanez a szándék, nem én találok ki a kanálban a horpadást, a felsőoktatási intézményekkel. Tehát van egy folyamat, az volt az egyik nagy kritika az Eötvös Kutatási Hálózattal kapcsolatban, de ez egyébként érvényes volt az akadémiai kutatóhálózatra is, hogy az ottani publikációk nem kerülnek bele az egyetemi kreditekbe, ezért az egyetemeknek kisebb esélyük van a kutató egyetemi pontokat a ranglistákon megszerezni. Most arra törekszenek, hogy olyan arányban legyenek együttműködések az egyetemek és az ELKH között, ami lehetővé teszi, hogy a krediteket az egyetemek is be tudják fogadni. Ez óriási lépés és együttműködést kíván.

Önök biztos foglalkoztak sokat ennek az átalakításával. Igazság szerint nem is akarok annyira belemenni a múltba, én inkább a jövőre akarok koncentrálni és próbálok ezeket a rendszereket beállítani. Mindenkit meghallgatok, és úgy van ez, azért fontos ez az ábra, mint egy házasságban. Ha a két fél egymást nézi és egymást akarja megváltoztatni, hát, annak nem lesz jó vége. Ezért én például a feleségemmel sokat sétálok, mert akkor egy irányba nézünk, megegyezünk, hogy merre megyünk, és ha tudjuk a célokat, a miérteket, akkor sokkal könnyebb a kommunikáció. Nekem nagyon jó a házasságom, nekem könnyű dolgom van, de azt próbálok, hogy közös célokat tűzzünk ki. Például azt, hogy az innovációban menjünk előre, szerintem senki nem kérdőjelezi meg, nemcsak az innovációs ökoszisztémában, hanem akár a művészek közt sem.

Gréczy képviselő úr, őszintén én nem látom a megélhetési válságot. Ezt a szót nem is használtam. Azt látom, hogy az elmúlt 12 évben - a családokat és a lakosságot, a nyugdíjasokat mondta - évente átlagosan körülbelül 5 százalékkal nőtt a lakossági fogyasztás. Az EU-statisztikák szerint Magyarországon jött ki a legtöbb ember a mélyszegénységből. Van egy közgazdasági igazság. Az, hogy nő a fogyasztás, csökken a hitelállomány, nő a lakosság megtakarítása, ez így együtt gyakorlatilag olyan, mintha átlépnénk a Bolyai geometriába. Ez együtt szinte sosem szokott megtörténni. Sosem látott mértékben nőtt a lakossági megtakarítás úgy, hogy közben még vissza is fizették a hiteleiket és nőtt a fogyasztás. Tehát szerintem az eddigi kormányoknak egy zseniális húzása volt, hogy a magabíró embereket gyarapította, kihúzta őket a devizahitel-válságból, ami gyakorlatilag tönkretette volna Magyarországot, ha akkor nem lépünk, létrehozta a munkán és a családon alapuló adórendszert. Nem véletlen, hogy nemzetközileg annyi helyről nézik a mi rendszerünket. Ha valaki megnézi most az amerikai demokrata és a republikánus párt közötti vitákat, azt látja, hogy a legtöbb vita abban van, hogy a jelenlegi válságkezelésben hogyan lehet az embereket megerősíteni, és a mi családtámogatási rendszerünk elemeit veszik át. Munkához kötik a segélyeket, nincs több helikopterpénz, és ennek az élharcosai egyébként a republikánusok, akik tőlünk hallottak róla először. Azt hiszem, hogy a teljesítmény és az emberek rezisztenciaképessége vagy válságálló-képessége igen jó.

Egy másik kérdés a filmügyek. A filmügyek legnagyobb örömömre Gulyás miniszterelnök úrnál maradnak. (Közbeszólások: Miniszternél!) Miniszterelnököt mondtam? Annyira szeretem. (*Derültség.*) Angyal szóljon belőlem, hogy egyszer, egy szép napon... A BM-ben van a közrend, közoktatás, közegészségügy, tehát ami „köz”-

zel kezdődik, helyel-közzel oda kerül. Gondolkodtunk azon, hogy esetleg a szakképzéssel együtt a gimnáziumi rendszer átkerüljön, de jelenleg olyan bonyolult a magyar rendszer, ez a múlt öröksége, hogy van négy elemi, nyolcas gimnázium, hat elemi, hatos gimnázium. Nem lehet szétvágni, egy út lehetne, hogy a gyakorlógimnáziumokon keresztül, amelyek nagyjából egyetemekhez tartoznak, ennek utána kell nézmem, ezt valószínűleg jó lenne tisztába tenni. Ebben nem vagyok felkészült, de mire jövök újra, addigra felkészülök.

Gyerekszületés. Az én végzettségem közgazdász, szociológus és statisztikus. A statisztikának az a bája, hogy hosszú trendeket néz. A gyerekszületésszámban ma Magyarország a legjobb helyen áll, az első háromban van a születések számának növekedése, mert 1,57 most. Volt olyan 1,2 körül 2010-ben. Ez óriási dolog és a meredeksége nő. Csalóka az adat, mert 2010-ben, úgy emlékszem, született 90 335 gyermek, tavaly olyan 93 000, annak ellenére, hogy a szülőképeskorú nők száma jelentősen csökkent. Ez azt jelenti, hogy kevesebb nő több gyermeket szült, és ami a legnagyobb öröme ad okot, az az, amit a kormányzat mondott, hogy a vágyott gyerekek szülessenek meg, és ezeknek a gyerekeknek a zöme harmadik gyerek. Tehát nemcsak arról van szó, hogy a CSOK-ért meg másért megszületnek a gyerekek, hanem azért, mert úgy érzik, hogy ez bevált. Menjünk tovább! Lássuk! Nekem négy gyerekem van, öt unokám, nekem bevált. Én ezt jónak találtam.

A sport-, médiaügyekhez sajnos nem tudok hozzászólni, ahogy az elnök úr mondta, elnézést kérek.

Szabadi képviselő úr kérdése a kulturális területre fordított források. Folyamatban van, illetve már be is fejeződött körülbelül száz beruházás - ezért mondtam, hogy irtó nehéz ebből előrelépni, jól megkaptam ezt Kásler meg Palkovics miniszter uraktól - mintegy 900 milliárd forint értékben. Ahogy említettem, a kulturális költés Magyarországon messze fölötte van az EU-s átlagnak. Ezen belül az ilyen különböző intézetek, főleg az archeogenetika meg a régészet, amivel kapcsolatban javasolta, hogy egyszerűsítés, összevonás, az körülbelül olyan, mintha azt mondaná, hogy a katolikus meg a református egyházat olvasszuk össze. A tudományban, nem csak ezen a területen, iskolák vannak. Mondok egy példát. Fernan Braudel, az egyik legnagyobb francia történész, az Annales Iskola vezetője volt, már meghalt, a negyvenes-ötvenes években be szeretett volna kerülni a Sorbonne-ra, hogy tanszékvezető legyen. Az Annales Iskola, amely gyakorlatilag a hétköznapi kultúráját mérte fel, olyannyira elfogadhatatlan volt az akkori főáramnak, hogy nem engedték meg. Hetvenvalahány éves volt, amikor engedték, hogy odakunctorogjon. Ez sehol a világon nem működik.

Itt is azt mondom, hogy legyen a minőségek versenye. Erről a területről én még Glatz Ferenctől tanultam és látom azt, hogy a különböző régészeti intézetekben a publikációkból látszik, hogy milyen munka folyik, és amit az MKI-ban a Szegedi Biológiai Intézet archeogenetikai tanszéke, Török Tibor, Neparáczki Endre megcsinált Q1, Q2-es közlésekkel, koreai, francia kutatókkal, az világszínvonalú és most benne vagyunk archeogenetikában a világ élvonalában. Ott vannak még az ELTE-sek, a Nemzeti Régészeti Intézet. Én ehhez nem akarok hozzányúlni. Ez nem a miniszter preferenciáin múlik, én nem vagyok archeogenetikus. Azt látom, hogy mindegyik műhelynek van nagy nemzetközi hálózata, és lássuk meg, hogy melyik tud többet publikálni. Ugyanúgy, nem akarom szegény Balázst állandóan felszólítani, de ahogy a felsőoktatási rendszerre két év alatt sikerült kiépíteni egy igen jó, nem túl bonyolult, de mégiscsak áttekinthető metrikát, azt meg kell tennünk itt is és az egyetemekenél is. Ez elég egyszerű: publikáció, elfogadott publikáció.

Kedves Mónika, köszönöm szépen a kedves szavait. A szemlélet terjesztése a legnehezebb, aki szülő, az tudja, hogy ez igen nehéz és nemzedékeket igényel. Mi egyet

tehetünk: hogy akármelyik területen vannak a kollégáim, mindig egy nótát fogunk fújni és abban reménykedünk, hogy ha mi megyünk előre az úton, az kicsi változást hoz. Úgy vagyok vele, hogy az én sikerem az lesz, ha a kollégáim sikeresek, de még az sem elég, ha a hozzánk tartozó területeken minél több bajnok lesz. Azt adtam ki feladatul a kollégáimnak, hogy találjanak bajnokokat és azok mögé álljanak oda, akik már letettek valamit, akik már erőfeszítést tettek, akik már beletették a munkát valamibe. Nem fogunk bajnokokat nevelni, hiába mondanám Szabolcsnak, hogy legyen Tour de France-győztes. Beletaláltam? *(Szabó Szabolcs közbeszól.)* És ha igen? Akkor támogatnánk, de nem kényszeríteném rá, hogy ezt tegye.

Rengeteg olyan programunk van, Katalin kérdésére válaszolva, amit részben a Covid kapcsán, az újraindítás kapcsán indítottunk, de részben pontosan azért, hogy a Kányádi Sándor-i értelemben minden magyar gyerek és minden magyar fiatal felnőtt meg legyen szólítva, azokat a hárfákat zengessük. Ebben Péterrel nagyon egymásra találtunk, mert ő is a magas kultúra művelője és élvezője is egyben, de nem ismerek sok olyan embert, aki a szociális kérdések, a társadalmi mobilitás iránt annyira elkötelezett lenne. Középiskolai igazgató volt, tehát nagyon tudja, hogy miről van szó. Úgyhogy igyekszünk.

Hiller miniszter úrnak nagyon szépen köszönöm a szavait. Tulajdonképpen amikor beszélt, megfogalmazta azokat a dilemmákat, amelyeket én, amikor kaptam ezt a felkérést, magamnak is megfogalmaztam. Úgy látom, hogy a világban az elválasztóvonal nem jobb és bal között van. A jobb és bal egy történelmi baleset volt, Franciaországban, éppen a Konventben két oldal volt, és akkor elnevezték. Még azt is mondom, hogy nem is balliberális, konzervatív vagy republikánus, mert nagyon sok olyan embert ismerek, aki életmódi konzervatív, nem szereti, ha kutyaszar van az utcán, nem szereti, ha drogot adnak a gyerekének. Ami szerintem a közös, az az, hogy vannak emberek, akik hisznek abszolút értékekben és vannak olyanok, akik nem, akik azt mondják, hogy minden relatív, egyik nap így, másik nap úgy. Én azt próbálom képviselni, és alapvetően ez a válaszom a kérdésre, amikor ilyen döntések vannak, hogy kiemelkedő művészeti teljesítmény vagy kiemelkedő üzleti teljesítmény, hogy sosem relatív egymással összehasonlítva nézem őket, hanem abszolút tekintetben. Nyilván a világ összes erőforrása nem elegendő arra, hogy az összes nagy, akár gazdasági, akár innovációs, akár művészeti akármilyen teljesítményt értékeljünk, de megpróbálom kormányon belül - és tudom, hogy a miniszterelnök úr is így gondolkodik - ezt az abszolút mércét alkalmazni. Más főszabályt nem tudok mondani.

Én olyan leszek, mint Odüsszeusz, hogy a szirének szigete mellett megy a hajó és nekem is érzékeny a szívem, a fülem elcsábítana, de oda fogom kötözni, kötöztetni magam az árbóchoz, viaszt öntetek a fülembé és nem engedek az abszolútból. Egyébként annak a történetnek az lett a vége, hogy a harcosai kiszálltak, lótuszevők lettek és nagyon kényelmes volt. Odüsszeusz ment és mondta nekik, hogy figyeljete, ott van az otthonotok, otthagytátok a feleségeiteket, a gyerekeiteket, azok meg üldögéltek, szédültek és aztán végül is visszazavara őket a hajóra. Mert egy otthonunk van, egy hazánk és azt kell szolgálni, bármilyen kényelmes élet is van. Ez abszolút, nem relatív, nem tudjuk felváltani. A szabolcsi almát nem tudjuk felváltani lótusszal, én is eszem banánt, de maradok az almánál. Ez a japán szusiról jutott eszembe.

A japánok nagyon jól csinálták, tényleg a konyhán keresztül lopták be magukat a világ szívébe. Az volt a különbség, hogy az ötvenes években rengeteg amerikai segítséget kaptak, még az alkotmányukat is az amerikaiak írták, egy protektorátus lett. Ott az történt, hogy amit a japánok maguktól elindítottak az 1890-es években, hogy szétküldték az embereiket, hogy tanulják meg a nyugati technológiát, az amerikai rásegítéssel odáig jutott el, hogy az ötvenes években a világ GDP-jéből az Egyesült Államok részesedése 45 százalék volt úgy, hogy ott él a világ népességének 3 százaléka.

Irdatlan erő, irdatlan képesség. A japánoké viszont, ahol akkor élt 80-100 millió ember, 15 százaléka volt a világ GDP-jének. Szorgalmas emberek, amerikai támogatással, újjáépítéssel, és a világ élvonalába akartak kerülni. Tehát volt erőforrásuk. Miniszter úr jól tudja, hogy milyen templom egere a Collegium Hungaricum-hálózat. Vannak ideáim, hogy tudjuk ezt elősegíteni, hogy tudjuk ezt növelni és remélem, hogy „A magyar név megint szép lesz, Méltó régi nagy híréhez”.

Nem tudom, itt mondtam-e el vagy az előző bizottságban, fordítottam egy könyvet Szókratészről is. Neki volt az a mondása, hogy a pénzből sosem lesz erény, csak az erényből lesz pénz. Én az életemnek egy jelentős részét pénzemberek között töltöttem, nem is tudom, hogy kerültem oda, mert nekem nincs. Valóban azt tapasztalom, hogy hajlamosak azt hinni, hogy pénzzel mindent meg lehet venni. Nekem hegedüljön, nekem gitározzon, nekem hárfázzon, nekem veszítse el a meccset, az én csapatom nyerje meg. Nem vagyok naiv, hogy ez megváltozzon, bár reménykedem, de engem megvezetni nem tudnak, engem más döntésre nem tudnak bírni, mint amit az abszolút mércék alapján a kollégáimmal teszek. A külföldieket ismerem, a magyarok még istenesek ahhoz képest, hogy milyenek az igazi nyugati farkasok vagy keletiek. De mindenesetre hiszek abban, hogy ha jó célokat tűzünk ki, akkor lesz támogatás. Nagyon sok magyar gazdag, üzletben vagy máshol dolgozó ember mecénásként működik, nem mindig verik nagydobra, de a társadalmi mobilitásban is sokkal jobb az állapotunk, az üzletemberek adakozása művészeti és szociális célokra, mint mondjuk sok más országban. Bízom benne, hogy meg tudom őket győzni, hogy segítsék ezt a missziót. Azt nem állítom, hogy túl sok pénzt fognak adni kiállításokra, koncertekre. Ráadásul el lesznek foglalva a válsággal egyébként. Amit mondott a miniszter úr, hogy ismeri ezeket az embereket, én is ismerem, ugyanazokat ismerjük valószínűleg.

Végezetül: hogyan tudjuk összehasonlítani a műszaki és a zenei egyetememet. Úgy, hogy ez a cizellálás. Angol nagyköveti koromban az egyik legnagyobb tanulsága a nagykövetségemnek az volt, hogy akár a Buckinghamben, ahol sok időt töltöttem, mert az Európai Unió elnöke akkor Magyarország volt és mindig nekem kellett képviselni mindenféle bálokon és fogadásokon a magyar államot, de a Windsorban vagy fent, Edinburghban, amikor az ember ment keresztül múzeumokban, ahol be voltak rendezve középkori terek, ott minden óra pontosan járt. Volt valaki, ezek régi órák, és körbe kellett járni. Nem úgy, hogy koszosan, porosan ott állt. Úgy látom, hogy az álám tartozó területeken az elődeim és részben a kollégáim fantasztikus alapokat raktak le, és azt szeretném, hogy ezt vigyük tovább. Lesz néhány újításom, innovációm, de azt is szeretném, hogy minden óra pontosan járjon, ne maradjon le semmi. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük szépen a válaszokat. Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján szavazunk a miniszterjelölt kinevezésének támogatásáról. Az elhangzott kérdések és válaszok alapján mindenki nyilván ki tudta alakítani magában az álláspontját.

Kérem, hogy aki támogatja Csák János kinevezését, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Tizenkét igen szavazat. Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* Három nem szavazat. Tartózkodás? *(Szavazás.)* Egy tartózkodással... *(Dr. Hiller Istvánnak:)* Egy, igaz? *(Dr. Hiller István: Igen, az egyik kezem van fenn.)* Köszönöm szépen. Tehát a bizottság nagy többséggel önt támogatta.

Az ülés berekesztése

Munkájához jó egészséget, sok sikert, kitartást és türelmet kívánunk. *(Csák János: Köszönöm szépen, és nagy örömmel nézek a közös munka elé.)* Köszönjük a megjelenést.

(Az ülés befejezésének időpontja: 16 óra 53 perc)

Dr. Pószán László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: dr. Lestár Éva